

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2011 r.

**w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego,
jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat**

Na podstawie art. 142 ust. 5 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189, Nr 127, poz. 858 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398) zarządza się, co następuje:

§ 1. Lokaty aktywów otwartego funduszu emerytalnego, zwanego dalej „funduszem”, w poszczególnych kategoriach lokat, nie mogą przekroczyć:

- 1) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w depozytach bankowych i bankowych papierach wartościowych, w walucie polskiej;
- 2) 90 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym, a także notowanych na regulowanym rynku giełdowym prawach poboru, prawach do akcji i obligacjach zamiennych na akcje tych spółek oraz akcjach narodowych funduszy inwestycyjnych, z zastrzeżeniem § 2, przy czym lokaty w akcjach, prawach do akcji, obligacjach zamiennych na akcje oraz prawach poboru spółek nienotowanych na rynku oficjalnych notowań nie mogą przekroczyć 7,5 % wartości aktywów;
- 3) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym lub zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 i Nr 182, poz. 1228), zwanej dalej „ustawą o obrocie instrumentami finansowymi”, akcjach spółek niebędących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, a także notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym lub zdematerializowanych, lecz nienotowanych na rynku regulowanym, prawach poboru, prawach do akcji oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek;
- 4) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte;
- 5) 15 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte;
- 6) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- 7) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w innych niż zdematerializowanych, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa;

- 8) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w obligacjach przychodowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300, z późn. zm.¹);
- 9) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w zdematerializowanych, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obligacjach emitowanych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu;
- 10) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w innych niż zdematerializowanych, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej wartości nominalnej wraz z ewentualnym oprocentowaniem;
- 11) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w listach zastawnych, w tym nie więcej niż 15 % w listach zastawnych innych niż zdematerializowane zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- 12) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w kwitach depozytowych, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w niezabezpieczonych obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez spółki publiczne;
- 14) 5 % wartości aktywów - w przypadku lokaty w zdematerializowanych, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, niezabezpieczonych obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, których emitentem jest spółka niepubliczna.

§ 2. W okresie od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2033 r. lokaty aktywów otwartego funduszu emerytalnego w kategorii lokat, o których mowa w § 1 pkt 2 niniejszego rozporządzenia, nie mogą przekroczyć:

- 1) 42,5 % wartości aktywów w okresie od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2011 r.;
- 2) 45 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.;
- 3) 47,5 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.;
- 4) 50 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 5) 52 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 6) 54 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- 7) 56 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- 8) 58 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- 9) 60 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- 10) 62 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- 11) 64 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 12) 66 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- 13) 68 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 14) 70 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- 15) 72 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.;
- 16) 74 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.;
- 17) 76 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.;

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 217, poz. 2124, z 2005 r. Nr 157, poz. 1316, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104, z 2008 r. Nr 231, poz. 1547 oraz z 2009 r. Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316.

- 18) 78 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 grudnia 2028 r.;
- 19) 80 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2029 r. do dnia 31 grudnia 2029 r.;
- 20) 82 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2030 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.;
- 21) 84 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2031 r. do dnia 31 grudnia 2031 r.;
- 22) 86 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2032 r. do dnia 31 grudnia 2032 r.;
- 23) 88 % wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2033 r. do dnia 31 grudnia 2033 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2011 r.²

Prezes Rady Ministrów

² Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz. U. Nr 32, poz. 276 i Nr 175, poz. 1814 oraz Dz. U. z 2006 r. Nr 13, poz. 91), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje:

- członków OFE oraz ubezpieczonych w FUS;
- OFE oraz zarządzające nimi powszechnie towarzystwa emerytalne;
- Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

2. Omówienie wyników konsultacji.

Ze względu na wejście w życie z dniem 1 maja 2011 r. zasadniczych dla przedmiotowego aktu wykonawczego regulacji ustawy z dnia 25 maja 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398) projekt rozporządzenia był przedmiotem skróconych konsultacji społecznych. Projekt został przekazany do uzgodnień międzyresortowych oraz do konsultacji z następującymi podmiotami:

- Komisja Nadzoru Finansowego,
- Narodowy Bank Polski,
- Giełda Papierów Wartościowych,
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- Najwyższa Izba Kontroli,
- Rzecznik Praw Obywatelskich,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- Polska Izba Ubezpieczeń,
- Rzecznik Ubezpieczonych,
- Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych,
- Związek Banków Polskich,
- Związek Maklerów i Doradców,
- Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami.

Uwagi uwzględnione zostały zawarte w niniejszym projekcie rozporządzenia.

Nie zostały uwzględnione następujące uwagi Komisji Nadzoru Finansowego:

- uwaga dotycząca rzekomej niekonsekwencji w przywołaniu metryki aktów prawnych w preambule rozporządzenia, § 1 pkt 3 i § 1 pkt 9, z zaleceniem wskazania tekstów jednolitych ustaw ze zmianami - uwaga nie została uwzględniona w związku z tym, że przywołana w § 1 pkt 9 rozporządzenia *ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach* posiada 9 publikatorów zmieniających;

- uwaga dotycząca wymienienia w § 2 w zdaniu wprowadzającym wszystkich kategorii lokat, których dotyczy przepis - w § 2 w zdaniu wprowadzającym określono, iż przedmiotowe limity dotyczą kategorii lokat, o których mowa w § 1 pkt 2 rozporządzenia;

- uwaga dotycząca zbyt szybkiego proponowanego dojścia do limitu 90 % lokat w instrumenty udziałowe, o których mowa w § 1 pkt 2 rozporządzenia - uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, iż harmonogram dojścia do przedmiotowego limitu został określony w uzasadnieniu ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398).

Nie uwzględniona została uwaga Narodowego Banku Polskiego odnośnie do konieczności wprowadzenia na obecnym etapie subfunduszy o zróżnicowanej strategii inwestycyjnej dostosowanej do wieku członków funduszu. Rozporządzenie reguluje inne kwestie, natomiast możliwości wprowadzenia subfunduszy będą przedmiotem dalszych prac dotyczących organizacji i funkcjonowania systemu OFE, związanych z konstrukcją nowego, zewnętrznego benchmarku.

Nie uwzględnione zostały uwagi Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, w zakresie proponowanego obniżenia - w stosunku do projektowanych w rozporządzeniu - limitów lokat w kategoriach lokat, o których mowa w § 1 pkt 1, 5-13, oraz proponowanego podwyższenia limitu lokat w kategorii lokat, o której mowa w § 1 pkt 14. Należy zaznaczyć, iż w rozporządzeniu przyjęte zostały limity w oparciu o dotychczasowe uregulowania *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne*. Ewentualne zmiany limitów wymagałyby szczegółowego uzasadnienia.

Nie uwzględnione zostały uwagi Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych:

- uwaga dotycząca braku powodów „dla których Ustawodawca zdecydował, że dotychczasowe rozporządzenie w sprawie określenia maksymalnej części aktywów OFE w poszczególnych kategoriach lokat zostało podzielone na dwa nowe Rozporządzenia”; należy odrzucić uwagę, iż nie służy to - zdaniem Izby - przejrzystości stanowionego prawa; w § 2 niniejszego rozporządzenia wprowadzono szczegółowy harmonogram zwiększania limitu lokat w kategorii lokat, o której mowa w § 1 pkt 2 rozporządzenia; ponadto, w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398) wprowadzono zmianę art. 142 ust. 5 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, stanowiącego delegację ustawową do wydania niniejszego rozporządzenia; w związku z powyższym, w niniejszym rozporządzeniu uregulowano kwestie związane z określeniem maksymalnej części aktywów OFE, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141, przy uwzględnieniu potrzeby zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków, przy zachowaniu gwarancji bezpieczeństwa środków gromadzonych na wypłatę członkom OFE; rozporządzenie w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne realizuje natomiast inną delegację ustawową, zawartą w art. 155 ustawy;

- uwaga dotycząca braku „rozporządzenia poprawiającego regulacje związane z lokatami zagranicznymi”; kwestie te regulowane są w odrębnym rozporządzeniu, które wymaga odrębnego procedowania.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Projekt rozporządzenia nie wpływa na obciążenia budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Stopniowe podnoszenie limitu lokat OFE w instrumenty udziałowe będzie prowadzić do obniżenia popytu na skarbowe papiery dłużne i do zmniejszenia lokat OFE w te instrumenty, a w konsekwencji do obniżenia potrzeb pożyczkowych państwa oraz zmniejszenia tempa narastania jawnego długu publicznego. Jednocześnie, ze względu na

stopniowe „uwalnianie” limitów lokat, proponowane zmiany nie powinny wpłynąć na podaż skarbowych papierów na rynku wtórnym.

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie. Wprowadzane rozporządzeniem stopniowe zwiększanie limitu lokat OFE w instrumenty udziałowe będą neutralne dla wysokości przychodów PTE. Jednocześnie, rezultatem wprowadzanych zmian będzie większy udział papierów udziałowych w całości aktywów OFE, co będzie oznaczać większą zmienność, ale także potencjalnie wyższe przeciętne stopy zwrotu w długim terminie.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie realizuje delegację zawartą w art. 142 ust. 5 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zobowiązującą Radę Ministrów do określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ustawy.

W związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 25 marca 2011 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398), zmieniającej brzmienie delegacji zawartej w art. 142 ust. 5 ustawy, zaistniała konieczność opracowania nowego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat.

Ponadto, z uwagi na wprowadzenie obniżenia od momentu wejścia w życie powyższej ustawy wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne, przekazywanej do otwartych funduszy, w rozporządzeniu zaproponowano stopniowe zwiększanie maksymalnej części aktywów otwartych funduszy, jaka może być ulokowana w instrumentach udziałowych, wymienionych w § 1 pkt 2 rozporządzenia, tak aby został zwiększony udział tych instrumentów w całym II filarze systemu emerytalnego (uwzględniającym zarówno część zaewidencjonowaną w ZUS, jak i w OFE).

Proponuje się wprowadzenie stopniowego zwiększania limitu lokat OFE w akcje spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym, a także w notowane na regulowanym rynku giełdowym prawa poboru, prawa do akcji i obligacje zamienne na akcje tych spółek oraz akcje narodowych funduszy inwestycyjnych (przy czym lokaty w akcjach, prawach do akcji, obligacjach zamiennych na akcje oraz prawach poboru spółek nienotowanych na rynku oficjalnych notowań nie mogą przekroczyć 7,5 % wartości aktywów), w kolejnych latach w następującej skali:

- 42,5 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2011 r.;
- 45 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2012 r.;
- 47,5 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2013 r.;
- 50 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 52 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 54 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- 56 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- 58 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- 60 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- 62 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- 64 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 66 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- 68 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 70 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- 72 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2025 r.;
- 74 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2026 r.;
- 76 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2027 r.;
- 78 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2028 r.;
- 80 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2029 r.;
- 82 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2030 r.;
- 84 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2031 r.;
- 86 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2032 r.;

- 88 % wartości aktywów - do dnia 31 grudnia 2033 r. ;
oraz docelowo 90 % wartości aktywów.

Do 2020 r. projektowany limit zaangażowania OFE w instrumenty udziałowe osiągnie poziom 62 %. Jednocześnie, biorąc pod uwagę możliwości inwestycyjne OFE i ich wpływ na stopy zastąpienia, proponuje się w kolejnych latach dalsze zwiększanie limitu lokat w powyższe instrumenty, aż do uzyskania limitu w wysokości 90 % w 2034 r. Podwyższanie limitu lokat w instrumenty udziałowe pozwoli na osiąganie stóp zwrotu z całego II filara nie niższych niż oczekiwane stopy zwrotu przy składce trafiającej do OFE na obecnym poziomie 7,3 % podstawy wymiaru wraz z limitem lokat w akcje wynoszącym obecnie 40 %.

Projekt rozporządzenia nie wymaga uzyskania zgody Prezesa Rady Ministrów na ujęcie w Programie pracy Rady Ministrów na 2011 r., z uwagi na fakt, iż był on procedowany łącznie z pilnym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2011 r. Wyznaczenie tak ujętego terminu jest uzasadnione terminem wejścia w życie zasadniczych dla przedmiotowego aktu wykonawczego regulacji ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398), tj. dnia 1 maja 2011 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów. Do Ministerstwa nie wpłynęły żadne opinie w trybie wyżej wymienionej ustawy.